

Citation style

Dvořáčková-Malá, Dana: Rezension über: Sylvie Stanovská / Manfred Kern, Staročeské a německé milostné básnictví vrcholného středověku, Brno: Masarykova univ., 2013, in: Český časopis historický, 2014, 2, S. 338, DOI: 10.15463/rec.1189726346

český časopis historický

copyright

This article may be downloaded and/or used within the private copying exemption. Any further use without permission of the rights owner shall be subject to legal licences (§§ 44a-63a UrhG / German Copyright Act).

evropského středověkého myšlení. Jednu výjimku tvoří vhléd do arabského prostředí 9. století a do teorie předpovídání počasí nejen na příkladu bagdádského filozofa al-Kindiho (Hans Daiber, *Erkenntnistheoretische Grundlagen der Wetterprognose bei den Arabern*) vycházejícího z Aristotela. Druhou pak závěrem připojená stať Katrin Bauerové o Janu (Johannu) Keplerovi a jeho pojetí vztahu astrologie a politiky (*De fundamentis astrologiae certioribus*). O zbytek se podělili badatelé nejen Německa, ale i Francie, Anglie, USA a Španělska. Poměrně kompaktní skupinu tvoří tři stati věnované medicíně: Charles Burnett sleduje polemiky mezi teologií a astrologií o vztahu medicíny a astrologie, Danielle Jacquart zdrženlivost v otázce lékařské prognostiky kolem roku 1300 a Michael McVaugh píše o vlivu Galénova spisu *De crisi* na středověké lékařské myšlení. Ze zbývajících statí ještě upozorňují na Jean-Marc Mendosia, který sleduje meteorologii a předpověď počasí ve středověku a vedle obecných otázek interpretuje v této souvislosti názory Pico della Mirandoly.

I. Hlaváček

Sylvie STANOVSKÁ – Manfred KERN
*Staročeské a německé milostné básnictví
vrcholného středověku*

Brno, Masarykova univerzita 2013, 193 s.,
ISBN 978-80-210-6342-6.

Publikace o staročeském a německém milostném básnictví z doby vrcholného středověku přináší dosud všechny známé texty staročeské milostné lyriky od počátků této žánrové tvorby, tzn. od přelomu 13. a 14. století až do 15. věku. Edici otevírá rozsáhlý úvod, členěný na několik kapitol. Zde se nejprve čtenáři nabízí pojednání o staročeské a evropské milostné lyrice středověku a následně o této tvorbě na pomezí Čech a Moravy. Rozlišovány jsou rovněž literární tradice a vlivy, včetně komentáře k uchování jednotlivých rukopisů.

Úvodní kapitolu zakončuje výklad o metrickém principu a edičním uspořádáním knihy. Druhá kapitola přináší již jednotlivé básně v celkem devíti kategoriích; „Milostný nářek“, „Nářek nad stářím“, „Milostný nářek – naučení o lásce“, „Chvála milované ženy“, „Milostná píseň – Chvála milovaného muže“, „Svítáníčko“, „Milostný lež“, „Milostný dopis“ a poslední konvolut tvoří varia. Zpřístupněné texty doplňuje kapitola komentářů k jednotlivým kategoriím i písním. Závěr rozšířili autoři navíc o rozbor gnomických textů. Přínos edice spočívá kromě sumáře textů též v tom, že básně editoři zpracovávali na základě srovnání staročeských lyrických textů s texty z prostředí německy mluvících zemí stejné doby, neboť staročeská milostná lyrika stojí na konci tradice středověké milostné lyriky. Přestože tedy počátky této tvorby sahají do románského jazykového prostředí, vliv na staročeskou produkci uplatnil zcela zásadně německý minnesang. Jsou to především písňové typy, témata, motivy, metaforika a stylové prvky, jež se s ním (podle autorů) zřetelně shodují. Hlavní iniciátorkou edice se stala Sylvie Stanovská, germanistka a překladatelka. Manfred Kern spolupracoval předně na úvodu a komentářích. Publikace, vedle skvělého edičního počínu, znamená i významný příspěvek na poli historicko-literárním, neboť odkrývá další z rovin a možností studia dějin mentalit.

D. Dvořáčková-Malá

Thorsten HUTHWELKER

Die Darstellung des Rangs in Wappen und Wappenrollen des späten Mittelalters

(= Rank 3), Ostfildern, Thorbecke Verlag
2013, 222 s. s řadou diagramů a 5 barevnými
foto v textu, ISBN 978-3-7995-9123-2.

O tom, že heraldika ve svém středověkém vývoji není doménou laiků, ale důležitou pomocně vědnou disciplínou, která má co říci i vlastní historii, zřetelně svědčí Huthwelke-